

Стихотворения

Камелия Спасова

Утопия на книжарницата

опънати са кожите, папирусите и листата
мастилени, изстъргани, печатни коли
бук до book
всичките от острова
в тази малка стая се събраха
книжарница или съновница
книгите не се четат а се сънуват
и струва скъпо много скъпо
да влезнеш и приседнеш
брат, сестра на всички мъртви
при мен са ето ги
целите творби на целите творци
от най-дълбока древност
чети или пък спи
сънувай ги
ръкописите не се изгубват в ръкавите
на времето за истинския архивариус
мошениците ги продават с лимит
ограничен е достъпът при google
търгашат те с фрагменти откъси
огризки от трапезата на ситите
за да човъркаш по отломките
какво би било например и ако
тук струва скъпо много скъпо
да сънуваш
сафо калин плотин от край до край
90 пиеси от есхил над 120
на софокъл 92 от еврипид
ето ти за замявка или зарибявка
върху комедията на аристотел
но как ще ми платиш, въжеиграчо
защото който влезе тук забравя
как да се събуди

Миглена Николчина

Едип

Знам, този нож ще ме застигне.
Не е предвиден в никой ред и никъде
в космическия план не е записан, но
все пак аз знам, ще ме застигне.
Не, не, не съм и чул за нож,
макар и някъде оттагък,
където ириса от слънце не прогарят, нож,
който ме чака притаен иззад света,
не зная нож такъв и този нож,
знам, този нож: ще ме застигне.

Зад себе си ще чуя бързи стъпки.
Ще се обърна и ще видя само сянка,
а аз със сенките отдавна съм на ти.
Постой, ще кажа тихо аз, защо си тук,
нали пред бездната застанах,
сам на ръба, словата тъмни
на сфинкса разгадах и тъй
с власт светла, царствена се увенчах?
Не знам, ще каже тя, защото аз съм нож.
И този нож ще ме застигне.

Но клепките ми звездна светлина разяде,
за да се вирам и в съня.
Не, няма нож такъв, ще изкрещя, издигнал
ръката си от нож.

Мария Калинова

Едипов комплекс

Дойдете, люде, войната в градината
се води от есен на есен, нещо дъвче зелените
разперени ръце на дърветата и синовете съхнат;
няма никакви неща за правене, когато
ти е взето здравето, върху ума са навети
изсъхнали падежи, толкова години ходихме
по разни учители - все именителен, родителен
и превод от славянски, накрая... разрязваш книгата,
а вътре няма никакво спасение или както казват по нас:
стигнал си дъното на книгата, дупката във времето,
когато бащите се разболяват, стават деца и така
до последния Славейков - трудно се говори
чрез нещо, което отслабва, талантите в болеста
са изтощени, заровени в леглото, дойдете, люде,
в затворената стая, където поезията тази нощ е сама,
заразна, с уши, накичени със скъпоценни камъни,
и вече дори да казвам на детето си: чети, то гледа
през прозореца, все едно отвърща, че не ще
и не ще, дойдете, люде, това дете дори
собствения си баща не ще да прочете...

Георги Господинов

Перипатетики

на Б.

Представи си как, докато се разхождаме из Ликея
двайсет и пет века след перипатетиците,
перя патетично ръце за ужас на птиците

и в разрез с етимологията, с добрата реторика
и не на последно място с поезията, казвам така:
историята е Дисниленд, не е река.

Всеки може да влиза колкото пъти иска,
нещо повече (тук опитвам сентенция),
историята е измислица на туристическите агенции.

Но един ден тя ще си отмъсти, подозирам как -
ереси като вируси скапват програмата
и живакът на дните се пръсва по мрамора.

Римски легиони срещу армията на Вермахта.
На път за Америка Колумб среща Титаник
и тъй нататък, но има и частни драми. Накратко

дъщерите и майките са връстници
и играят на майки и дъщери,
първо аз те родих, сега ме роди ти;

синовете търчат със бащите си
на стражари и апаши
и някой утрепва баща си.

Перипатетиците тътрят сандали умислено
и се смесват с туристите.

Мария Липискова

Първото, за което се сещам

играем Антигона
в края на юли
с теб

след Хирошима

ще трае две години
затова научи репликите
на Креон или на Полиник

(мъртвият брат)

Кирил Мерджански

Адонис е жив!

Отмина празника.

От радост и от викане,
жените в тъмното лежах
до своите мъже, пресипнали.

Мъжете сито гледаха в таваните.

Дори умрял -
Адонис пак бе жив!

Дойде и ни нахрани.

Бе гладна само Афродита -
с цветята вече вехнещи,
косите си накичила,
готова за любов със всеки -
жив или умрял наистина.

Завръщането на Атис

Дайрета, флейти, тъпани, цимбали,
два лъва теглят прашна колесница...

Това е Атис!

Мъж ли е сега? Жена ли?

Отшелник?

Жрец?

Мъртвец?

Или пък жрица?

О, Атис, Атис -
извиват истеричен глас жените -
Атис, Атис!

Ще те прегазят,
забраниш ли им да викат.

Атис - възторг и болка, ярост и наслада -
той приживе тъй много страда,
за да остане жив и след смъртта си.

И ето го! В предишната му цялост!

Ръце, крака, глава и тяло...

Но - без фалос.

Зачеване и девственост,
какво са за пръстта - за мрачната Кубаба?

Кое от двете
повече я отвращава?

Дали отново Атис да роди
или пък мъртъв да го притежава?

Да стане като житните зърна изцяло гладък,
той целия обръсна се, дори скопи се
в гроб някакъв след туй лежа
(с прикрит умело отвор, казват, за да диша)...

Лежа, лежа...

И прероди се!

Атис! Слава! Слава! -
подхващат с нова жар
зад колесницата скопците.

Виж как възторжено подскачат
препаските им в такт над слабините.

Атис! Слава!

Отчаяни от смъртността си,
дори и лъвовете ти се подчиняват!

Ала къде избягаха мъжете?

Защо се крият?

Нали заклеха се да се скопят самите,
ако не го убият?

Адонис чакахме,
а се завърна Атис.

Златомир Златанов

Ариадна и Дионис на остров Наксос

Нагазила вълните, в лека дреха,
със сянката на сън в очите, недоумяваща
каква ли участ ѝ отрежда хоризонтът пуст,
тя глезените си оголва и проклина яростно Тезей.

Кому е обещана гледката,
замръзнала подобно сянка, без изтичане на време,
ще можеш ли да я приемеш, тъй както мъж приема
изоставена от друг любима, необещаната...

Покорителят на Азия,
по-славен пълководец от Александър Македонски,
веселият бог на виното, той идва неочаквано,
от кораба се срива шумната му свита,
с цимбали, свирки, тъпани и флейти
направлява танца на жени и змии
в замайващи обрати,
във въздуха над дюните се разминават
скокливи рисове, пантери,
и с лапите си лъвовете будят
силени и сатири в пиянската им дрямка.
Поднесената чаша е изпита чаша,
прояснените очи са замъглени очи,
прекъснатият ни живот е непрекъснат танц
покрай острови на изоставени любовници,
в морета подир бягащи любовници,
където паметта е постоянно отучване да сме реални.
Ще отплуваме със жестове,
изчистени към първоначалния им смисъл,
само с това дихание, което никой
не успява да задържи, ни минало, ни бъдещо,
вездесъщ без същност дъх... О, не това
кислородно вдишавне за здраве,
не въглеродната въздишка,
не тия редувания на ритмичен ужас
по устните ни слети...
Морето е женствено, открито, влачи
пръчки лозови, с гроздове отрупани,
и нефтените сонди подобно на вакханки
танцуват покрай нас, загърнати с бръщял отровен.
Последните ни сокове са първите ни сокове,
началният ни танц е веселият танц,

ни повече и ни по-малко.

Твоето лице и устни бяха ли ми обещани,
както светликът на зората,
обещано ли ми бе лицето на моя син,
моего лице, главата ми, шишарка на лудешки тирс...

Нима ни бяха обещани
тези острови и брегове, морета,
и родината ни - много пъти обещавана,
ни повече и ни по-малко, отколкото способни сме
в ръце да задържим...

Не тия замърсени извори,
не тия отключени енергии на руди,
по-пагубни от гроздовия сок
и от менади по-беснеещи,
не тия изоставени любими,
не тая неразумна жажда
да пленявате и да убивате, моряци,
не за такова безумие отключих
мъзгата лозова, не на това ви учих.

Но стига... Всички посоки
на екстаза съгрешени са - и обещани.

Доротея Табакова

Медея I

От него започна всичко.
От него, невинно братче.
Първа кръв по ръцете ми,
ръце, на билки ухаещи,
ръце, да прегръщат родени.

Морето не е за уседнали,
които погребват мъртвите
и винаги могат да дойдат
при гроба – могила позната.

Вълните – могили секундни –
след миг ще са бездни сребърни,
след миг ще са пазви черни,
след миг ще са други, други.

Недей да ме гониш, татко,
след миг ще съм друга, друга.
Недей да събираш стръвно
парчета от мои страсти,
отломки от мои песни.
Не ще ме направиш цяла.

И Язон ще гледа с ужас
братската кръв по ръцете ми,
ръце, прегръщали него,
ръце, забъркали билки,
ръце, позлатени от руното.

Ще знае какво го чака.

Бойко Пенчев

Самовили

(Трагедия)

ПРОЛОГ

Девет земи във потайната доба излазих.
Всяка тревичка белязах с дъха си съсирен.
Девет реки със крака подкосени изгазих.
Стигнах Гората и паднах по гръб да умирам.

ПАРОД

Тревата зелена, водата студена,
телата студени, очите зелени.
Дърво се прекършва, коса се не свършва,
гората се свършва, филиз се не скършва.
Листата треперят, хорото се вие,
хорото се вие, мъглата се стеле.

ЕПИЗОД

Подивя Шарколията, с вълците тръгна за мърша.
В пещерата усойна забих дамаскинята кървата,
да избърше във камъка детската плът от ръба си.
Да, тогава убих го, хлапето безсрамно и дръзко.
Но всяко дете за мъжа е подхвърлена глума –
във очите ти плюе, напук не разбира от дума.
Но когато го сякох, станах на Господа равен...
Прокълна ме зверчето, без гроб на света ме остави.

I-ви СТАЗИМ

Строфа

Кой ще прекъсне хорото самовилско?
Кой ще привърже крилца млечнобели?
Кой ще открадне мома неродена?
Руса косица в ръце му да влезе,
пояс копринен сърце му да върже,
момини устни душа да му грабнат.

Антистрофа

Защо се страхува, какво ще изгуби –
снагата му тънка морава да стане.
Какво ще изгуби, защо не приеме –
лицето му бяло сянка да прави,
очите му черни извор да станат.
Защо не приеме, какво ще изгуби?

ЕПИЗОД

Самодивското мляко тогава горчеше в небцето,
но напъна ме силата, рипнах, зарязах овците.
И наметнах абата, начерних със въглен муската,
и осъмнах юнак, или иначе речено – драка.
Изигра ме старикът, с онази торбичка опърпана.
Но така ми се пада, белята самичък си търсех.
И във кръста ме секна, опулих очи като риба...
Натежа боздуганът, натежаха нозете на либето.

И-ри СТАЗИМ

Строфа

В люлка детенце, вилина рожба.
Вятър го вее, то се засмее,
дъжд го накърми, сън го поеме.
Нощем кошути завет му правят,
денем пък вълци от хора го пазят.
Вилина рожба, в люлка детенце.

Антистрофа

Душа да изпусне – снага да остави.
В очите му бистри – пиявици черни.
В месата му бели – тревица зелена.
В главата озъбена – пиле да мъти.
В краката опънати – змии да се любят.
Душа да изпусне – снага да остави.

КОМОС

Отива си слънцето, вечер настава,
подви си опашката старата слава.
Земята изпива месата до капка,
А хитри момчета гърдите ѝ хапят.
Когато скалата изплюе ми сабята,
пак ще се вдигна, по-горен от хляба.
Под вежди ще гледам оловното време
и своята сила обратно ще взема.

ЕКЗОД

Почивай юначе,
Заспивай спокойно,
с коси ще те вържем
оттук да не станеш.
Почивай юначе,
земята е твоя.
Съня ще ти пазим,
заспивай спокойно.

Петър Чухов

Катарзис

На тръгване от хотелската стая
аз забравих пуловера й,
тя – моя.

Уж се върнах със скоростта на светлината,
но заварих стаята вече девствена.
Леглата стерилни,
пепелниците чисти
като душата на мъртво
новородено.

В гардероба разбира се нямаше нищо
освен тихия сумрак на изповедалня –
влязох в него, прекръстих се
и започнах
да говоря.

Пламен Анто

Полифем в Созопол

1. Созопол се оказа продължение (pendant) на Несебър,
някакъв appendix на Златния век (и затова беше сребърен),

възклицателен знак, питанка или може би многоточие
в края на едно кратко, но изключително сложно

изречение, чийто нагънат синтаксис
задавено сричаше автобусът преди да го свърши някак си

(на задната седалка една дрогирана рапърка
и един непълнолетен рапър, дрогиран от нея, грапаво

се мляскаха и смучеха телата си като бонбони
и бяха разкопчани цепките на панталоните им)...

2. А после градът ме пое в шепите си от дърво и камък -
блуден син на рибарите, които вече ги няма

и може би са пораснали в гларуси душите им -
дълго ги гледах как възхитително

се преструваха, че летят край скалите; така и не разбрах
те ли мамеха вятъра или вятърът - тях.

Този град е съставен от много тъга и история
и от отсъствието на толкова много хора -

прародители и гиганти с глави като камъни,
с ръце като чукове и души като наковални...

3. И в този миг аз - око на фотоапарат - видях
как тържествено си отива последният от тях,

той слизаше бавно - лежащ - по стръмната уличка
като дъвен цар, и жените му виеха като кучки.

4. Беше толкова красиво, че аз затворих очи и избягах.
Знаех, че ще напиша стихотворение, но не веднага;

и дълго скитах по пустите каменни улици, а нозете ми
сричаха антични надписи - стихове на мъртви поети,

които, минавайки през този град, са го съчинявали -
метафора след метафора... И тогава

най-неочаквано сам съчиних последната.

5. За части от секундата исках да ги погледам,

за части от секундата - преди да оследея.

Те вървяха по пясъка и телата им пееха

със своите автентични глезени, прасци, бедра, гърбове, коси -

бяха отлюспили като риби от себе си всичко

излишно: широките си панталони, тениските, обещите, татуировките, прическите.

Бяха голи, истински и естествени -

вървяха по пясъка, по скалите и по морето,

вървяха по сетивата ми възхитени и светеха

кожите им кафяви; и от взиране в тях

като мушица край огън окото ми озгоря; оследеях.

Амелия Личева

Обяснение пред мъртвата Йокаста

„Очите тези две очи,
Откак се помня
Все трябваше
Да гледат по-добре от чуждите :
Да предполагат , схващат и разбират,
Не...
Да бъдат сигурни,
За да попречат
На предопределеното ми от Съдбата...
О, как ги мразех!
Едиш-очите! – това бях аз...
Но днес, да, днес,
Пощадата,
Жадувана така отдавна,
Като Очи ми се яви...

И се спасих от Тях...”

Яна Букова

Тиванско поданство

(Монолог на високи обувки)

Дванадесети час в машината на лятото
когато плюе жар и се задъхва
И ето мина жътвата с широките криле
и черни
да сече любимия ми да се храни
мен да споменава
И кой да повярва на пророците
когато казваха
ще дойдат мътни дни и дъждове обилни
Пясък дойде
и ни зари до шия
(А ти къде ли пак си ходила
четиринога моя сянка
пресрещаш ме където най-боля)
Пладне казах
Управляващите ни поглеждат часовниците си
сверяват
часа на погрома
И ми се чупят токчетата в камъка

И кой да повярва на пророците
когато плачеха и казваха
Ожадняха и пиха брадите си
Огладняха и звездите им оглозгаха
пътеките

Такива им се случват на пророците
Аз исках само да разкажа за едно място
където предсказанията се сбъдват
и затова споменавам за Тива

Ясен Василев

Scarabeus Sacer

този който ражда сам себе си
едва ли страда от едипови комплекси
едва ли познава електра отблизо
той изпълзява като змия от земята
и наоколо виреят зли поличби
растат магьосници
в седалището на окото му
лодкарят неуморно гребе небето
мътят се звездите люпи се ковчегът
отваря се клепачът на луната
и корабът потъва в слънцето
испанската армада в облаците
обречен е лудият тристан
гео милев трябва да умре
обезобразено егото
там някъде крачи едноока
самуиловата армия
там някъде крачи обезглавен
последният поет и
септември септемврира скарабея

Поли Муканова

Postantique

Е ли човешката комедия
божествена?
Трагикомедията на Homo sapiens.
Боговете сигурно са полудели
Homo homini castus*.
На Олимп освен маслини "растат"
и човешки страсти.
Атина, храмът ти е разрушен.
Обява в "Deus news": търси се Helen.
Жената винаги е била в основата
на зараждането на живота. И на неговия край.
Крайт на една война.
Крайт на античното.
Амфората на спомена.
Мъртвият език на ПРНТЬЧАТА.
Архетиповете, които ражда
всяка митология.